2015D00915

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 15 december 2014 inzake Nederlandse taaleis aan buitenlandse studenten bij Engelstalige mbo-opleidingen (Kamerstuk 31 524, nr. 230).

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Arends

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

1. Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief «Nederlandse taaleis aan buitenlandse studenten bij Engelstalige mbo[1]-opleidingen».

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister betreffende het laten vervallen van de exameneis Nederlands voor Engelstalige opleidingen in het mbo. De leden van deze fractie zijn van mening dat het talent van de leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs voorop moeten staan. Deze leden hebben nog wel enkele vragen.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de oplossing van de Minister voor de groep buitenlandse studenten die een Engelstalige opleiding in het mbo volgen. Graag willen deze leden de Minister nog enkele vragen voorleggen.

2. De brief over Engelstalige mbo-opleidingen

De leden van de VVD-fractie vinden dat de beslissing of iemand zijn of haar mbo-diploma haalt, duidelijk en voor iedereen gelijk moet zijn. Zet een dergelijke maatregel niet de deur open voor allerlei andere groepen studenten waarvoor we ook uitzonderingen zouden kunnen maken? Zij vragen of het bijvoorbeeld mogelijk is dat in de toekomst ook studenten van allochtone afkomst als uitzonderingscategorie kunnen worden aangemerkt. Daarnaast willen deze leden ook graag van de Minister weten wat de in de brief genoemde wetswijziging precies inhoudt. Bij de oplossing van de MBO Raad worden de eisen aan Nederlands en Engels (of Duits) voor deze specifieke groep omgedraaid. De leden van deze fractie vragen of de Minister deze oplossing niet beter vindt, omdat op die manier de deur niet open wordt gezet voor andere groepen.

De leden van de PvdA-fractie lezen dat de Minister bereid is een wetswijziging voor te bereiden waarbij een lager referentieniveau wordt gehanteerd voor studenten die ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland hebben gevolgd en voor wie Nederlands niet de moedertaal is en een Engelstalige opleiding volgen. Op welke wijze zal getoetst worden welke studenten in aanmerking komen voor deze versoepelde taaleis? Zij vragen tevens hoe hoog de uitvoeringskosten zullen bedragen, die hiermee gemoeid zijn. Kan de Minister een overzicht van de incidentele en structurele uitvoeringskosten geven? De eerder genoemde leden vragen of de Minister deze in verhouding acht tot de beperkte doelgroep die aanspraak kan maken op de versoepeling van de taaleis.
Verder vragen deze leden om welk type Engelstalige opleidingen het zal gaan. De leden kunnen zich voorstellen dat bij sommige Engelstalige opleidingen de Nederlandse taal op een hoger referentieniveau wel degelijk van belang is om mee te kunnen komen op de arbeidsmarkt. Zal

[1] mbo: middelbaar beroepsonderwijs

er daarom onderscheid worden gemaakt tussen de verschillende Engelstalige opleidingen in het middelbaar beroepsonderwijs of zal de wetswijziging gelden voor al deze opleidingen, zo vragen zij.
Ook lezen de leden van deze fractie in de vorige brief[2] dat in de afweging de motie van de leden Jadnanansing en Straus[3] over een meer integrale visie op de internationalisering van hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs zal worden meegenomen. De leden vragen hoe deze motie uitvoering gaat krijgen binnen de wetswijziging.
De leden van deze fractie hebben behoefte aan een nadere toelichting over de manier waarop het totale taalbeheersingsniveau, van het Nederlands èn het Engels wordt geborgd, waardoor de diplomawaarde feitelijk gelijk blijft. Zij vragen of de Minister kans ziet om voor de bedoelde doelgroep, gelet op het totale taalbeheersingsniveau van het Nederlands en het Engels samen, het niveau van het Nederlands en het Engels te wisselen. Is de Minister van mening dat één generiek eindniveau voor het Nederlands, voor zowel het actieve als het passieve taalgebruik voor de bedoelde doelgroep, nog steeds wenselijk is, zo vragen deze leden.
Kan de Minister ook toelichten of zij het voor de bedoelde doelgroep misschien ook acceptabel vindt dat het eindniveau van het vak Nederlands in mbo niveau 4, generiek op niveau 1 F, wordt afgesloten gelet op het actieve en passieve deel? Zij vragen tevens of het voor de bedoelde doelgroep acceptabel is dat het eindniveau van het vak Engels in mbo-niveau 4, onveranderd blijft. Acht de Minister het voor de bedoelde doelgroep per se noodzakelijk om de redactievragen voor het vak rekenen in de centrale examens in het Nederlands te stellen. De voornoemde leden vragen of de Minister misschien ook mogelijkheden ziet en of zij voornemens is, om voor de bedoelde doelgroep, de opgaven voor het vak rekenen in het Engels aan te bieden. Bestaan er bezwaren tegen het voor de bedoelde doelgroep laten certificeren van het vak rekenen, via een geaccrediteerd Engels instituut, gespecialiseerd in rekenopgaven met een gelijkwaardige EQF[4]-norm? Zo ja, zijn deze bezwaren onoverkomelijk? Zo nee, wat wil de Minister ondernemen om deze bezwaren weg te nemen, zo vragen zij.

Ten slotte zijn de leden van deze fractie benieuwd op welk niveau toetsing van de beheersing van de Engelse taal zal plaatsvinden bij studenten die een Engelstalige opleiding volgen die vrijgesteld is van de taaleis voor Nederlands. Zij vragen of het waar is dat toetsing van het Engels zal plaatsvinden op het niveau 3F. Zo nee, wat betekent dit dan voor de waarde van het te behalen diploma volgens de Minister, zo vragen zij.

De leden van de D66-fractie zijn verheugd over het feit dat de Minister voornemens is om de slaag-zakregeling met betrekking tot het centraal examen Nederlandse taal voor deze groep buitenlandse studenten aan te passen. Wel betreuren de genoemde leden het dat de wetswijziging, die dit mogelijk moet maken, pas in 2015 volgt. De genoemde leden willen graag weten met ingang van welk schooljaar dit nieuw beleid dan van kracht zal zijn. Tevens vragen deze leden de Minister toe te lichten welke oplossing er wordt geboden voor buitenlandse studenten die nog dit schooljaar afstuderen. Ook willen deze leden graag weten of deze oplossing geldt voor mbo-studenten op alle niveaus. Daarnaast vragen deze leden om een toelichting op de vraag of het nu inderdaad zo is dat de exameneis voor deze buitenlandse studenten wordt omgedraaid, als het gaat om de referentieniveaus voor de Engelse en Nederlandse taal.

---

[2] Kamerstuk 31 524, nr. 195, d.d. 24 maart 2014
[3] Motie van de leden Jadnanansing en Straus over het betrekken van het mbo in de visie op internationalisering (Kamerstuk 22 452, nr. 39)
[4] EQF: European Qualification Framework

De leden van deze fractie constateren dat de geboden oplossing en de wetswijziging die dit mogelijk moet maken, slechts geldt voor studenten die ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland hebben gevolgd, Nederlands niet als moedertaal hebben en aan een Engelstalige opleiding deelnemen. De genoemde leden merken op dat er ook Duitse studenten zijn in de grensregio's die voor een opleiding in Nederland kiezen. Deze studenten kunnen weliswaar de lessen in het Nederlands volgen, maar zijn niet in staat om aan de volledige taaleisen te voldoen. De genoemde leden vragen de Minister de omvang van dit probleem in kaart te brengen. Voorts vragen deze leden welke oplossing de Minister in gedachte heeft voor dit probleem.
De leden merken op dat de centrale rekenexamens in het mbo veel redactieopgaven bevatten, in de Nederlands taal. De genoemde leden merken op dat daarom ook hier een probleem kan ontstaan voor buitenlandse studenten in het mbo die een Engelstalige opleiding volgen. De genoemde leden horen graag van de Minister of zij voornemens is ook hier een passende oplossing te bieden.

II Reactie van de Minister